

ALAPVETŐ JOGOK BIZTOSA
AZ ENSZ NEMZETI EMBERI JOGI INTÉZMÉNYE

Az alapvető jogok biztosának

JELENTÉSE

az AJB-2089-51/2024. számú ügyben,
rendőrségi panasz eljárás tárgyában.
(előzmény ügy: RI-AJBH-123/2022.)

Érintett szerv: _____, Rendőrkapitányság

2024.

Az eljárás megindítása

(.....) (.....) szám alatti lakos) és (.....) (.....) szám alatti lakos) panaszosok sérelmezték, hogy egy közlekedési balesettel összefüggésben a rendőrök nem szakszerűen jártak el.

Tekintettel arra, hogy a panasz tárgya a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. §-ának (1) bekezdése szerinti intézkedés volt, az e bekezdés b) pontja alapján – figyelemmel az alapvető jogok biztosáról szóló 2011. évi CXI. törvény (a továbbiakban: Ajbt.) 18. §-ának (1) bekezdése f) pontjára és 39/F. §-ában foglalt hatásköri szabályokra – vizsgálatot indítottam.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (2) bekezdése a rendőrségi panaszok esetében is főszabályként rögzíti, hogy az alapvető jogok biztosa a vizsgálatáról jelentést készít, amely tartalmazza a feltárt tényeket, az ezeken alapuló megállapításokat és következtetéseket, valamint a III. fejezet szerinti intézkedést.

Az alapvető jogok biztosának vizsgálata kifejezetten az alapjogi visszásságok feltárására irányul. A hatásköri szabályok alapján nincs lehetőségem arra, hogy az alapjogsérelemként vagy annak közvetlen veszélyeként nem értékelhető jogsértések tárgyában döntést hozzak.

Sor került a panaszosok tájékoztatására, miszerint az alapvető jogok biztosa az Rtv. 92.§-ban megjelölt rendészeti hatáskörében jogszabályi felhatalmazás hiányában nem jogosult – egyebek mellett –

- szabálysértéseket kivizsgálni, a kiszabott szabálysértési- és közigazgatási bírságot csökkenteni, eltörölni;
- büntetőeljárás, illetve szabálysértési eljárás keretében foganatosított cselekmények törvényességét elbírálni.

A panaszosok a fenti tájékoztatást nem kifogásolták.

Az alkalmazott jogforrások

- Magyarország Alaptörvénye;
- Ajbt.;
- Rtv.;
- A szabálysértésekről, a szabálysértési eljárásról és a szabálysértési nyilvántartási rendszerről 2012. évi II. törvény [a továbbiakban: Szabs. tv.];
- A közúti közlekedés szabályairól szóló 1/1975. (II. 5.) KPM–BM együttes rendelet [a továbbiakban: KRESZ];
- A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet [a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat];
- A közlekedési balesetek és a közlekedés körében elkövetett bűncselekmények esetén követendő rendőri eljárás szabályairól szóló 60/2010. (OT 34) ORFK utasítás [a továbbiakban: 60/2010. (OT 34.) ORFK utasítás].

A tényállás megállapításai

A panasz kivizsgálása során, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kértem a rendőrségtől a panaszolt intézkedésről, valamint kértem, hogy küldjék meg az azzal kapcsolatos további rendőrségi dokumentumokat, és a konkrét kérdésekkel összefüggésben a rendőrség álláspontját.

A rendelkezésre álló információk alapján az alábbi tényállás állapítható meg.

1. A rendelkezésre álló információk szerint 2022. január 7-én, a kora esti órákban a panaszosok két egymást követő gépjárművel közlekedtek, amikor egy piros lámpánál állva a sorban második autóból a jobb hátsó ülésen utazó utas ki akart szállni, és ehhez kinyitotta az ajtót. Az ajtó egy éppen ekkor érkező másik járművet talált el. A másik gépjármű vezetője nem ismerte el vétségét, ezért a panaszosok rendőri segítséget hívtak.

A rendőrség a panaszosok segélyhívásának hangfelvételét rendelkezésemre bocsátotta. A hangfelvétel szerint az operátor azt a tájékoztatást adta, hogy a rendőrök úton vannak; továbbá kérte, ha a rendőrök kiérkezéséig a felelősség kérdésében megegyeznek, és így nincs szükség rendőri intézkedésre, azt jelezzék telefonon.

2. A Rendőr-főkapitányság Tevékenység-irányító Központja *B. L. r. törm.-t* és *K. R. r. örm.-t* küldte a helyszínre. A kiérkező járőrök meghallgatták a balesetben érintett mindkét gépjármű vezetőjét, majd helyszíni szemle keretében rögzítették a baleset körülményeit.

A másik gépjármű vezetője előadta, hogy szabad (zöld) jelzésnél haladt el egy, a belső forgalmi sávban várakozó jármű mellett. Az elhaladást követően azt észlelte, hogy a várakozó jármű jobb hátsó ajtaját egy utas rányitotta a járművére. Emiatt az általa vezetett gépjárműben kár keletkezett. Ennek vélt összegéről nem tudott nyilatkozni.

A rendőrök meghallgatták az érintett járművet vezető egyik panaszost, valamint a jármű ajtaját kinyitó személyt, akik elmondták, hogy a forgalomirányító fényjelző készülék tilos jelzésénél forgalmi okok miatt megállni kényszerültek. Ekkor jobb hátsó ülésen utazó utasa ki szeretett volna szállni a gépjárműből és az ajtót kinyitotta. A baleset ezt követően történt. A gépjármű ajtaját kinyitó utas a baleset okozásáért a felelősségét nem ismerte el. A keletkezett anyagi kár vélt összegéről a gépjármű vezetője nem tudott a helyszínen nyilatkozni.

A közúti baleset helyszínén a szemlét a kiérkezett járőrpár végezte el. Ennek során adatgyűjtést hajtottak végre, amelynek keretében észlelték, hogy a közelben található önkormányzat által üzemeltetett kamerarendszer rögzíthette az esetet. Végül megállapították, hogy a rendszer bár működött, az esetről felvételeket nem rögzített.

3. A rendőrségi adatszolgáltatás szerint az intézkedő rendőrök tájékoztatták az érintetteket arról, hogy a helyszínen jegyzőkönyvet fognak felvenni, amely alapján a Rendőrkapitányság, mint szabálysértési hatóság fogja lefolytatni az eljárást. Ezzel összefüggésben felvilágosították az ajtót kinyitó személyt, hogy vele szemben pontosan milyen joggal kezdemenyезnek szabálysértési eljárást, és azzal összefüggésben pontosan milyen jogorvoslati lehetőségek állnak majd rendelkezésre.

Az intézkedés az Rtv. 92. §-a szerinti panasztételi lehetőségekről szóló tájékoztatással zárult.

4. A gépjármű ajtaját kinyitó utassal szemben tett feljelentés rögzítette, hogy a baleset az ő gondatlanságából és figyelmetlenségéből következett be. Az eljáró Rendőrkapitányság, mint szabálysértési hatóság ez ügyben – a KRESZ 23. §-ának (3) bekezdését sértő, ezáltal a Szabs. tv. 224. §-ának (1) bekezdésébe ütköző és aszerint minősülő szabálysértés elkövetése miatt – elmarasztaló határozatot hozott.

A vizsgálat megállapításai

A rendelkezésre álló információk alapján megállapítható, hogy a rendőrök a helyszínen eleget tettek a tényállástisztázási kötelezettségüknek, a vonatkozó normáknak megfelelően elvégezték a balesetek esetére előírt cselekményeket. A rendelkezésre álló információk alapján olyan körülményt nem észleltem, amely szakszerűtlen vagy részrehajló intézkedésre utalna. *Ennek megfelelően – nem értékelve a szabálysértési eljárás körébe tartozó cselekmények, illetve az abban hozott döntés jogszerűségét és helyességét – úgy foglaltam állást, hogy e tekintetben visszásság nem történt.*

A vizsgálat zárása

Alapjogi visszásság hiányában az Ajbt. 2. § (7) bekezdése, illetve az Ajbt. III. fejezet 11. alcíme szerinti intézkedések alkalmazását mellőzöm.

Az Ajbt. 39/J. §-ának (4) bekezdése alapján az alapvető jogok biztosa a jelentést, illetve a (3) bekezdés szerinti elutasítást megküldi – az intézkedéssel érintett rendőri szerv kilététől függően – az országos rendőrfőkapitány, a belső bűnmegelőzési és bűnfelderítési feladatokat ellátó szerv főigazgatója, a terrorizmust elhárító szerv főigazgatója vagy az idegenrendészeti szerv főigazgatója számára.

Az érintett rendőrségi vezető (jelen esetben az országos rendőrfőkapitány) a rendőrségi panasz tárgyában – figyelemmel az Rtv. hivatkozott 92. §-ának (1) bekezdésére, valamint az Ajbt. 39/K. §-ának (1) bekezdésére – közigazgatási hatósági eljárásban fog döntést hozni, amely döntést a panaszos – amennyiben azzal nem ért egyet, illetve annak eredményével nem elégedett – közigazgatási perben később megtámadhat.

Budapest, 2024. az elektronikus dátumbélyegző szerint

Dr. Kozma Ákos